po

Betekenisvol en functioneel taalonderwijs in groep 1-2

Effectief taalonderwijs vraagt om betekenisvol en functioneel leren in een speelse omgeving, waarbij de verschillende aspecten van taal zich in samenhang ontwikkelen. Deze aanbevelingen ondersteunen leerkrachten om hun leerlingen taalvaardiger te maken.

Aanbeveling 1
Maak het taalonderwijs betekenisvol en functioneel

- Benut spel voor de taalontwikkeling. Door als leerkracht een actieve rol aan te nemen in rollenspel, creëer je veel kansen om de taalontwikkeling te bevorderen.
- Maak het leren van nieuwe woorden, klankstructuren en letters betekenisvol, door deze in een context aan te bieden.
- Werk met relevante, brede en rijke thema's, die meerdere perspectieven bevatten en die uitlokken tot nadenken.
- Richt een uitdagende leeromgeving in met taalrijke hoeken in de klas.
- Nodig leerlingen expliciet uit om hun eigen leefwereld de klas in te brengen. Door open te staan voor ideeën van leerlingen en hun ouders, verrijk je de taalomgeving.

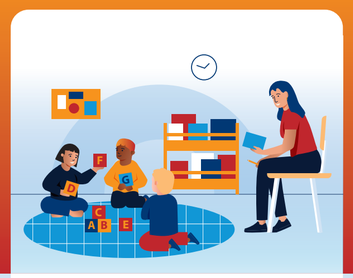
Aanbeveling 2
Grijp elke kans op taalbevordering

- Benut routines waarbij je woorden steeds opnieuw herhaalt, en nieuwe woorden introduceert binnen een bekende context.
- Zorg zelf voor een rijk taalaanbod met gevarieerd en niet te eenvoudig taalgebruik. Hiermee vergroot je de kans dat leerlingen meer diverse woorden en complexe zinnen gebruiken.
- Bied veel en kwalitatief goede (voorlees)teksten aan, zodat leerlingen voldoende kansen krijgen om hun taalvaardigheid te vergroten.

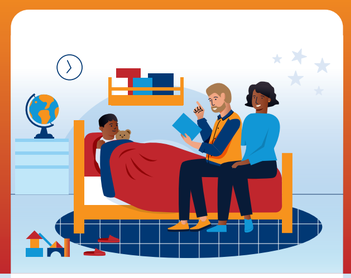
Aanbeveling 3
Bevorder rijke taalproductie van leerlingen

- Voer taalstimulerende gesprekken met voldoende interacties en een rijk taalaanbod.
- Stel hogere orde denkvragen in gesprekken, waarbij redeneren, probleem oplossen en evalueren centraal staan. Zo maak je ruimte voor veel taalproductie door leerlingen.
- Zet verschillende interactievaardigheden in voor voldoende spreekkansen en om het gesprek naar een hoger niveau te tillen.
- Lok het gebruik van schooltaal uit, om complexere denkprocessen op gang te brengen.

Aanbeveling 4
Ondersteun risicoleerlingen adequaat

- Volg continu de voortgang van leerlingen door te observeren in spelsituaties of met gerichte kleutertaken en spelletjes.
- Bied 'gestapelde ondersteuning' aan volgens het Response to Intervention-model (RTI-model). Dit model helpt om leerproblemen te voorkomen en vroegtijdig in te grijpen.
- Bied extra ondersteuning tijdens de groepsactiviteiten om achterstand te voorkomen.
- Zorg voor extra instructie en oefentijd voor leerlingen die dat nodig hebben. En bied een intensief, aanvullend programma aan leerlingen met een grote taalachterstand.

Aanbeveling 5
Betrek de thuisomgeving van leerlingen bij hun taalontwikkeling

- Streef naar gelijkwaardig educatief partnerschap met ouders. Bespreek samen regelmatig hoe jullie allebei kunnen bijdragen aan een goede taalontwikkeling van het kind.
- Stimuleer voorlezen door ouders, of andere talige interacties zoals gesprekken voeren en liedjes zingen. Dat kan ook in een andere taal dan het Nederlands.
- Benut buitenschoolse kennisbronnen. Zo overbrug je leefwerelden van kinderen en vergroot je de betrokkenheid van ouders en het zelfvertrouwen van leerlingen.

Aanbeveling 6
Zorg voor de voorwaarden op schoolniveau

- Zorg voor een gedeelde visie op taalonderwijs en een open schoolcultuur.
- Geef de gedeelde visie vorm door de deskundigheid van leerkrachten te bevorderen en voldoende tijd vrij te maken voor taalonderwijs.
- Zorg voor een ruim en gevarieerd boekenaanbod. Een aantrekkelijke schoolbibliotheek en fijne leeshoeken in of buiten de klas zorgen voor een uitnodigende leesomgeving.
- Zorg voor een planmatige aanpak bij taalonderwijs. Werk doelgericht aan opbrengsten en evalueer deze.

Download of bestel de poster met aanbevelingen gratis op www.onderwijskennis.nl/leidraad/taal-1-2

Effectieve aanpakken in het **taalonderwijs** ~ **weten wat werkt en waarom**

Meer weten: *www.onderwijskennis.nl/leidraad/taal-1-2*

NRO NATIONAAL REGIEORGAAN ONDERWIJSONDERZOEK

05983 Betekenisvol en functioneel taalonderwijs groep 3-8_PosterA2_WT.indd 1 01-04-2025 11:54